

Luki transparentności w uchwale III Zjazdu o finansach i wynagrodzeniach izby

Przygotował

Karol Szapel MSc, PT

Data: 27.05.2026 r., godz.: 10:17

Dotyczy uchwał

1. Uchwała nr 23 w sprawie podstawowych zasad gospodarki finansowej Krajowej Izby Fizjoterapeutów (z dn. 23.05.2026 r.)
2. Uchwała nr 22 w sprawie wykazu funkcji w organach Krajowej Izby Fizjoterapeutów, których pełnienie może być wynagradzane, oraz w sprawie zasad wynagradzania i wysokości wynagrodzenia osób pełniących obowiązki na określonych stanowiskach (z dn. 23.05.2026 r.)

Luka	Podstawa (cytaty z uchwały)	Ryzyka	Objaśnienie dla laika	Standardy międzynarodowe
1. Brak audytu zewnętrznego (D3.6)	U23 §6: „Nadzór nad gospodarką finansową Krajowej Izby Fizjoterapeutów sprawuje Komisja Rewizyjna...” — jedyny zapis o kontroli; brak wzmianki o bieżyącym rewidencie	Brak niezależnej walidacji ksiąg; KR jako organ wewnętrzny izby — captured oversight ; nieujawnione błędy mogą trwać latami; brak fundamentu zaufania dla obowiązkowej składki	Izba sama siebie kontroluje. Nikt z zewnątrz nie sprawdza, czy księgi się zgadzają. To tak, jakby kasjer sklepu sam sobie liczył kasę na koniec dnia.	INTOSAI (Lima 1977, Mexico 2007); IFAC / ISA 200
2. Brak publikacji budżetu i sprawozdań (D3.5 + D6.12)	U23 §1 ust. 1: „...budżet ... zatwierdzony przez Krajową Radę Fizjoterapeutów...”; U23 §9: „Krajowa Rada Fizjoterapeutów zatwierdza: 1) roczne sprawozdanie finansowe...; 2) sprawozdanie z wykonania budżetu” — brak zapisu, że budżet/sprawozdanie publikuje się członkom	Trwała asymetria informacyjna władze–członkowie; brak warunku kontroli społecznej; obniżona legitymacja składki; ryzyko narracji selektywnej	Budżet izby jest tworzony i zatwierdzany, ale członkowie nie mają obowiązku go zobaczyć. Wpłacają składki, ale nie wiedzą, na co konkretnie idą i czy plan został wykonany.	IMF Fiscal Transparency Code; OGP Open Budget Survey; CoE Tromsø Convention
3. Brak rejestru umów (D3.8)	U23 §7 ust. 1–3: progi 50 000 / 500 000 zł na zaciągnięcie zobowiązania — brak obowiązku publikacji rejestru zawartych umów	Korupcja w zamówieniach; faworyzowanie dostawców; brak konkurencji; rozdrabnianie zamówień poniżej progu	Izba podpisuje umowy z różnymi firmami, ale nigdzie nie ma listy: z kim, na ile i za co. Nie wiadomo, czy firma X dostała kontrakt, bo była najlepsza, czy bo zna prezesa.	Open Contracting Data Standard (OCDS); EU Dyr. 2014/24/UE; UNCAC art. 9

Luka	Podstawa (cytaty z uchwały)	Ryzyka	Objaśnienie dla laika	Standardy międzynarodowe
4. Brak rejestru faktycznych wypłat funkcyjnych (D3.9)	U22 §10 ust. 2: „Łączna kwota wynagrodzenia wypłacona członkowi organu Krajowej Izby Fizjoterapeutów... nie może przekroczyć kwoty miesięcznego wynagrodzenia Prezesa KRF” — limit istnieje, brak obowiązku publikacji rocznych wypłat osobowych	Limit łączny nieweryfikowalny bez jawności wypłat; ryzyko cichej akumulacji wynagrodzeń z kilku tytułów; brak rozliczalności wobec składujących	Stawki dla funkcyjnych są jawne (np. „Prezes = 5× przeciętne”), ale ile konkretnie dostał Jan Kowalski w 2026 roku — nie wiadomo. Limit „nie więcej niż pensja Prezesa” istnieje, ale nikt z zewnątrz nie może sprawdzić, czy jest dotrzymany.	OECD Toolkit on Asset & Interest Disclosure (2011); GRECO V Round; Transparency International
5. Niejawność uchwał Prezydium KRF (D1.7)	U23 §7 ust. 2: „Do zaciągnięcia zobowiązania pieniężnego ... przewyższającej jednorazowo kwotę 50000 i nieprzewyższającej 500000 zł wymagana jest uchwała Prezydium Krajowej Rady Fizjoterapeutów”; U23 §8 — Prezydium przenosi koszty między kategoriami; brak obowiązku publikacji uchwał Prezydium	Shadow governance — decyzje finansowe średniej skali zapadają poza polem kontroli; forum-shopping (rozbijanie zobowiązań pod próg Prezydium); brak ścieżki audytu	Zarząd izby (Prezydium) zatwierdza wydatki do pół miliona złotych jednorazowo — i te decyzje nie muszą być publikowane. Te uchwały zapadają „za zamkniętymi drzwiami”, choć dotyczą poważnych pieniędzy ze składek.	OGP Open Government Declaration; CoE CM/Rec(2002)2; Aarhus Convention
6. Brak rejestru sponsoringu, darowizn, grantów (D7.4–D7.6)	U23 §3: „Przychody Krajowej Izby Fizjoterapeutów stanowią: ... 3) dotacje, subwencje, przychody z darowizn i spadków” — kategoria istnieje, brak obowiązku ujawnienia darczyńcy, kwoty i celu	Regulatory capture przez przemysł sprzętu/medtech; finansowanie zewnętrzne wpływa na wytyczne izby; influence laundering ; brak ostrzeżenia członków o zależnościach	Firma sprzętu rehabilitacyjnego może wpłacić izbie darowiznę i nikt się o tym nie dowie. A potem ta sama izba może wydawać wytyczne dotyczące tego sprzętu. Tworzy się ukryta zależność.	WHO FCTC art. 5.3; FATF Rek. 8 (NPO); EU Transparency Register; GRECO
7. Wyłączenia z limitów — usługi prawne, IT, Biuro (D3.8 + D6.3)	U23 §7 ust. 6: „Przepisy ust. 1–5 nie dotyczą zobowiązań związanych z zatrudnianiem w Biurze ... oraz umów ... w zakresie usług prawnych i informatycznych, a także innych usług związanych z zapewnieniem prawidłowego ... działania organów”	Backdoor procurement — wyłączone kategorie kanałom omijania progów; vendor lock-in (wieloletnie kontrakty IT/prawne bez konkursu); brak audytu kosztów stałych; zatrudnianie powiązanych podmiotów	Na umowy IT, prawne i z pracownikami Biura nie obowiązują żadne limity — można wydawać dowolne kwoty bez zgody Rady. Można w ten sposób przepisać duże pieniądze przez kanały, których nikt formalnie nie kontroluje.	OECD Principles on Conflicts of Interest (2003); ISO 37001 cl. 8.3; ISO 37301
8. Brak otwartych danych finansowych (D6.13)	Brak jakiegokolwiek zapisu w U22 i U23 o formacie udostępniania danych finansowych	Nieemożność niezależnej weryfikacji przez członków, badaczy, dziennikarzy; izba monopolistą interpretacji własnych liczb; PDF-trap ; blokada civic-tech	Nawet gdyby izba coś opublikowała — pewnie zrobi to jako PDF lub raport opisowy. Członek izby nie może wziąć danych i sam sprawdzić, np. ile wydano na konferencje przez 5 lat. Liczby są zamknięte.	G8 Open Data Charter (2013); OECD OURdata Index; EU Dyr. 2019/1024 (Open Data)
9. Brak KPI i ewaluacji efektywnościowej (D6.5 + D6.15)	U23 §4 ust. 1: „Wydatki mogą być przeznaczone wyłącznie na realizację zadań ... określonych w art. 62 ust. 1 ustawy ... lub wytycznych ... ustalonych odrębną uchwałą KZF”; U23 §9 —	Activity-based reporting zamiast outcome-based ; brak rozliczalności z realizacji wytycznych U24 (2026–2030); marnotrawienie środków bez sankcji	Sprawozdanie pokaże, że wydano X milionów na „rozwój zawodu” — ale nie powie, czy zawód rzeczywiście się rozwinął. Mierzy się ile się wydało, a nie czy coś z tego wyszło.	OECD Performance Budgeting Framework (2019); IPSASB RPG 3; INTOSAI ISSAI 300

Luka	Podstawa (cytaty z uchwały)	Ryzyka	Objaśnienie dla laika	Standardy międzynarodowe
	sprawozdania kwotowe, brak wymogu mierzenia efektów			

Analiza na podstawie

1. Postulowanego systemu transparentności izby (<https://transparentnosc.org.pl>)
2. **UNCAC** — *United Nations Convention against Corruption* (Konwencja NZ przeciwko korupcji, 2003); **art. 9** dot. zamówień publicznych i zarządzania finansami publicznymi
3. **WHO FCTC art. 5.3** — *Framework Convention on Tobacco Control* (Ramowa konwencja o ograniczeniu użycia tytoniu, 2003); art. 5.3 = wzorcowy mechanizm ochrony polityki publicznej przed wpływem przemysłu (szeroko stosowany w innych obszarach zdrowia)
4. **OECD Toolkit on Asset & Interest Disclosure** (2011) — narzędzia ujawniania majątku i interesów funkcjonariuszy publicznych
5. **OECD Principles for Managing Conflicts of Interest in Public Service** (2003) — zasady zarządzania konfliktami interesów
6. **OECD OURdata Index** — *Open, Useful, Reusable Data Index* — wskaźnik otwartości danych publicznych
7. **OECD Performance Budgeting Framework** (2019) — budżetowanie zorientowane na wyniki
8. Rada Europy: **CoE CM/Rec(2002)2** — Zalecenie Komitetu Ministrów o dostępie do dokumentów urzędowych
9. Rada Europy: **Tromsø Convention** (CETS 205, 2009) — Konwencja Rady Europy o dostępie do dokumentów urzędowych
10. Rada Europy: **GRECO** — *Group of States against Corruption* (Grupa Państw przeciwko Korupcji); cytowana **V runda ewaluacyjna** (parlamentarzyści, sędziowie, prokuratorzy)
11. Unia Europejska: **Dyrektywa 2014/24/UE** — w sprawie zamówień publicznych
12. Unia Europejska: **Dyrektywa 2019/1024** — w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego
13. Unia Europejska: **EU Transparency Register** — wspólny rejestr Parlamentu Europejskiego i Komisji obejmujący reprezentantów grup interesów (lobbystów)
14. INTOSAI: **Deklaracja z Limy** (1977) = **ISSAI 1** — fundament niezależności organów kontroli
15. INTOSAI: **Deklaracja z Meksyku** (2007) = **ISSAI 10** — 8 zasad niezależności najwyższych organów kontroli
16. INTOSAI: **ISSAI 300** — standard audytu wykonania zadań (*Performance Auditing*)
17. IFAC: **ISA 200** — *International Standard on Auditing: cele i ogólne zasady przeprowadzania badania sprawozdań finansowych*
18. IPSASB: **RPG 3** — *Recommended Practice Guideline 3: raportowanie informacji o wynikach świadczonych usług (Service Performance Information)*
19. IMF: **Fiscal Transparency Code** (2014, aktualizacja 2019) — kodeks przejrzystości fiskalnej; cztery filary: raportowanie, prognozowanie, ryzyka, zarządzanie zasobami
20. FATF: **Rekomendacja 8** — przeciwdziałanie nadużywaniu organizacji non-profit (NPO) do finansowania terroryzmu / prania wpływu
21. **ISO 37001:2016** — systemy zarządzania antykorupcyjnego (*Anti-bribery management systems*); **klauzula 8.3** = due diligence kontrahentów
22. **ISO 37301:2021** — systemy zarządzania zgodnością (*Compliance management systems*)
23. **G8 Open Data Charter** (2013) — pierwsza międzynarodowa karta otwartych danych (rozwinęta w **International Open Data Charter**, 2015)
24. **Open Contracting Data Standard (OCDS)** — międzynarodowy standard danych o zamówieniach publicznych (pod egidą **Open Contracting Partnership**)
25. **Aarhus Convention** (1998, UNECE) — Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji i dostępie do wymiaru sprawiedliwości w sprawach środowiska (cytowana analogicznie jako wzór proceduralny dostępu do dokumentów)

26. **Transparency International** (TI) — międzynarodowa NGO antykorupcyjna; cytowana jako autor standardów ujawniania majątku, ochrony sygnalistów i pomiaru korupcji (np. Corruption Perceptions Index)